

College van burgemeester en wethouders

Vergadering van: Zie voorblad

Team: Welzijn

Opsteller: Marijn te Stroete

Telefoonnummer: 14 0575

Collegevoorstel – Aanvraag SPUK voor IZA-plan 'Buurt als Ecosysteem'

Portefeuillehouder:	Jasper Bloem
Openbaar:	Openbaar
Soort punt:	Besluitvormend
Zaaknummer:	1047323

Besluit

1. Het college besluit medewerking te verlenen aan het IZA-transformatieplan 'De Buurt als Ecosysteem voor maatschappelijke gezondheidszorg'.
 2. Het college besluit de Specifieke Uitkering (SPUK) Transformatiemiddelen aan te vragen voor het transformatieplan.
 3. Het college besluit om gedurende de looptijd van het transformatieplan van 2024 tot en met 2027 maximaal het bedrag van de te ontvangen SPUK jaarlijks als subsidie te verlenen aan Stichting Perspectief.
 4. Het college besluit om in te stemmen met de Intentieverklaring voor het IZA transformatieplan 'De Buurt als Ecosysteem voor maatschappelijke gezondheidszorg'.
-

Aanleiding

De toegang tot zorg staat onder druk, onder andere als gevolg van de vergrijzing, personeelstekorten en schaarse financiën. Het Integraal Zorgakkoord (hierna: IZA) van september 2022 heeft als doel om de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Hiertoe heeft het Rijk transformatiemiddelen beschikbaar gesteld, om transformatieplannen te kunnen verwezenlijken.

Het landelijke transformatieplan 'De Buurt als Ecosysteem voor maatschappelijke gezondheidszorg' (zie bijlage 1) is vorig jaar door de zorgverzekeraar goedgekeurd. Het plan start in een aantal buurten in Nederland, waaronder de Zuidwijken in onze gemeente, en loopt tot en met 2027. Sensire en Perspectief zijn de uitvoerende partijen. Zij hebben gezamenlijk het landelijke transformatieplan vertaald in een buurtplan voor de Zuidwijken. Sensire kan zelf beroep doen op de beschikbare transformatiemiddelen; het budget voor het sociaal domein (ten behoeve van Stichting Perspectief) kan alleen ontsloten worden via de SPUK Transformatiemiddelen, aan te vragen door de gemeente. Sensire heeft ons verzocht de SPUK aan te vragen.

Beoogd effect

Het beoogd effect van het transformatieplan is dat inwoners van de deelnemende buurten (in de gemeente Zutphen: Zuidwijken) in 2027 minder gebruik maken van de wijkverpleging, de huisarts en medisch-specialistische zorg.

Door de SPUK-aanvraag komt ruim € 340.000,- vrij voor de uitvoering in de Zuidwijken, waardoor inzet vanuit het sociaal domein mogelijk is en het buurtplan in de volle breedte kan worden uitgevoerd.

Argumenten

1.1 Transformatie van de zorg is noodzakelijk

We weten dat we afstevnen op een zorginfarct als de wijze waarop zorg en ondersteuning zijn georganiseerd niet verandert. Niets doen is daarom geen optie. We weten nog niet precies wat werkt in het verminderen van de druk op zorg en ondersteuning. De transformatiemiddelen van het IZA zijn bedoeld om plannen in de praktijk uit te proberen, zodat methodes die effectief blijken vervolgens breder kunnen worden uitgerold.

1.2. Het transformatieplan is kansrijk

Een coalitie van landelijke partijen en zorgverzekeraars heeft meerdere jaren gewerkt aan het transformatieplan. Een landelijk bureau ondersteunt bij de lokale uitvoering ervan, evenals bij de monitoring en evaluatie. Geleerde lessen uit andere deelnemende buurten worden breed gedeeld; dit voorkomt dat elke buurt zelf het wiel moet uitvinden. Bovendien hebben de lokale deelnemende partijen Sensire en Perspectief vertrouwen in de uitvoering en meerwaarde van het plan.

1.3 Het transformatieplan sluit aan bij bestaand beleid

Het transformatieplan sluit aan bij de ambitie van het IZA Regioplan Apeldoorn/Zutphen en bij de doelen uit het coalitieakkoord Zutphen 2022 – 2026 om hulp dicht bij huis te organiseren en de zelfredzaamheid te bevorderen. Ook sluit het transformatieplan aan bij het Programma Sterke Wijken en Wijkgericht werken, door de raad vastgesteld op 14 april 2025. Zowel Sterke Wijken als het transformatieplan zien op het versterken van informele netwerken binnen een buurt en op het stimuleren van ontmoeting en verbinding in de wijk. Ze kunnen elkaar daarom versterken.

2.1. Perspectief kan alleen deelnemen als de gemeente de SPUK aanvraagt

Perspectief maakt kosten voor haar inzet voor het buurtplan en heeft daarvoor de transformatiemiddelen nodig. Als de gemeente de SPUK niet aanvraagt en uitkeert aan Perspectief, kan Perspectief haar inzet voor het buurtplan niet bekostigen en zal zij haar inzet moeten staken. Het buurtplan kan dan niet in de volle breedte worden uitgevoerd en heeft daarmee minder kans om het beoogde effect te behalen. Sensire heeft toegezegd de kosten van de kartrekker van Perspectief voor te schieten tot de SPUK-middelen beschikbaar zijn. Indien er geen SPUK wordt aangevraagd, dan wordt deze financiering per direct stopgezet door Sensire.

Kanttekeningen

1.1 In de Zuidwijken loopt ook het Programma Sterke Wijken

Het Programma Sterke Wijken vindt ook plaats in de Zuidwijken, tegelijk met het transformatieplan. Beide aanpakken hebben deels dezelfde uitgangspunten. Dit vraagt om een goede afstemming tussen beide plannen, om te voorkomen dat dubbel werk wordt verricht of inwoners en organisaties worden overvraagd.

2.1 Er is een risico op het moeten terugbetalen van ontvangen transformatiemiddelen

We ontvangen de SPUK als voorschot in jaarlijkse termijnen. De bedragen zijn gerelateerd aan mijlpalen behorende bij het transformatieplan (bijlage 2). De mijlpalen gelden voor zowel het

budget voor het sociaal domein (inzet Perspectief) als voor het budget voor het zorgdomein (inzet Sensire). Het bedrag dat is gekoppeld aan een mijlpaal wordt definitief vastgesteld als een mijlpaal in alle deelnemende buurten is behaald. Als een mijlpaal niet wordt behaald, dienen we het bedrag dat is gekoppeld aan die mijlpaal terug te betalen aan het ministerie. Afgesproken is dat Sensire het gehele risico draagt van de resultaatsmijlpalen, dus ook voor het deel bestemd voor het sociaal domein (in totaal € 69.701,-). Als gemeente zijn we financieel verantwoordelijk voor de inspanningsmijlpalen, voor zover het gaat om het deel voor het sociaal domein (in totaal € 272.139).

We ondervangen het risico op terugbetaling van uitgegeven middelen door periodiek met Sensire en Perspectief de vorderingen te bespreken en toekomstige uitgaven gezamenlijk af te stemmen. Ook kunnen we ervoor kiezen om het budget behorende bij mijlpalen die naar inschatting van Sensire en Perspectief beperkt of minder haalbaar zijn, slechts gedeeltelijk of niet te besteden. Hiermee maken we het risico op terugbetalen zo klein mogelijk. Daarnaast nemen we het risico van mogelijk terugbetalen op in de risicoparagraaf bij de begroting 2026.

3.1 Er is nog geen budget om effectieve methodes na 2027 te financieren

De IZA transformatiemiddelen kunnen worden gebruikt tot en met 2027. Voor de periode daarna is echter - voor zover nu bekend - geen landelijk budget beschikbaar. Momenteel lopen landelijke onderhandelingen over een Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord. De VNG neemt hieraan deel en de verwachting is dat het onderhandelaarsakkoord in juni ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Algemene Leden Vergadering van de VNG.

4.1 Wat is de meerwaarde van de intentieverklaring?

Het ondertekenen van de intentieverklaring (bijlage 3) is onderdeel van mijlpaal 2. Alleen als onder andere alle deelnemende gemeenten de intentieverklaring ondertekenen geldt de mijlpaal als behaald en wordt het bijbehorende budget vrijgegeven. Aan het ondertekenen van de intentieverklaring zijn verder geen verplichtingen verbonden.

Communicatie

Wij informeren Sensire en Perspectief over het besluit.

Sensire en Perspectief verzorgen als uitvoerende partijen de communicatie in de wijk. Zij hebben elk een kartrekker naar voren geschoven die momenteel voorbereidend werk doen.

Uitvoering

Na het collegebesluit dienen we, zodra het mogelijk is, de SPUK-aanvraag in bij het Ministerie van VWS. Naar verwachting komen de SPUK-middelen vrij per 1 januari 2026. Sensire schiet de kosten van de kartrekker van Perspectief voor tot de SPUK-middelen beschikbaar zijn. Ook draagt zij het financieel risico van deze uitgaven in geval de SPUK-middelen onverhoopt niet vrijkomen.

Onderdeel van de SPUK-aanvraag is een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente, Perspectief en de zorgverzekeraar. Na akkoord verlenen we aan Perspectief jaarlijks een subsidie inclusief verantwoordingseisen, zoals het verbod op dubbelfinanciering. Sensire en Perspectief geven uitvoering aan het buurtplan, dat een vertaling op buurtniveau is van het landelijke transformatieplan.

We verantwoorden de SPUK-bestedingen via de SISA aan het Rijk. Kosten die Perspectief heeft gemaakt in 2024 mogen worden verantwoord in de SISA-verantwoording in boekjaar 2025. Landelijk worden de mijlpalen gemonitord en van behaalde mijlpalen stellen we jaarlijks het verleende subsidiebedrag vast.

Evaluatie

We overleggen periodiek met Sensire en Perspectief over de voortgang van het buurtplan en het behalen van de mijlpalen.

Financiële consequenties

In het transformatieplan is € 341.840 begroot voor het sociaal domein voor de periode 2024-2027.

Het budget per jaar bedraagt:

2024 € 34.851,-

2025 € 167.587,-

2026 € 121.977,-

2027 € 17.425,-

Vanuit het Rijk zijn voldoende transformatiemiddelen beschikbaar gesteld om deze kosten te dekken. We hoeven geen eigen middelen in te zetten.

Het is mogelijk om middelen die niet volgens het transformatieplan zijn besteed in een bepaald jaar, te besteden op een ander moment binnen de periode waarvoor de SPUK is verleend. Er is dus enige flexibiliteit mogelijk als het gaat om het behalen van de mijlpalen.

Bijlagen

1047323 - bijlage 1 - IZA-transformatieplan De Buurt als Ecosysteem voor maatschappelijke gezondheidszorg

1047323 - bijlage 2 - Mijlpalenoverzicht De Zuidwijken Zutphen

1047323 - bijlage 3 - Intentieverklaring voor het IZA-transformatieplan De buurt als Ecosysteem voor maatschappelijke gezondheidszorg